

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "אילים מאודמים", ויקהל/פרה תשפ"ה

"אדומה וגנובה"

מוביל את הפרה כשעליה "כלי הפריצה" בהם פרץ את הרפת ומעתה הפרה האדומה פסולה, כיון שנעשתה בה מלאכה (ועיין פ"א מפרה אדומה הל' ז' מתי מלאכה שלא ברצון הבעלים אינה פוסלת את הפרה).

הלמדנים הביטו שוב בסרטונים שהפיץ הגנב, ושמו לב שעוד קודם להובלת הפרה, הגנב הניח את המעיל שלו על הפרה - ונמצא שנעשתה בה מלאכה עוד קודם הגניבה וא"כ הוא גנב "פרה רגילה", וברור שגם אם ימצא אין לחייבו בתשלום של "פרה אדומה". אבל, האם ניתן לחייבו על הנזק שעשה בהזלת מחיר הפרה ?

הבקיאים מיהרו לצטט: "העושה מלאכה... ובפרת חטאת - פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים" (ב"ק נו) והטעם הוא שהיזק זה שהינו היזק "הלכתי" בלבד מוגדר "היזק שאינו ניכר" שאי אפשר לחייב עליו בדיני אדם (ומדברנו משלם אם היזק במזיד (פ"ז מחובל ומזיק הל' ד').

האכזבה היתה גדולה, עד שהתגלה שהכל היה יוזמה של תכונת "בינה מלאכותית" שיצאה מכלל שליטה, והפרה האדומה שהיא "חוקה" כמו כל הקורבנות (רמב"ם סוף הלכות מעילה) היא זו שתביאנו לדביקות בתורה וכדברי הרמב"ם: "וכמה היה דוד המלך מצטער מן המינים ומן העכו"ם שהיו משיבין על החקים, וכל זמן שהיו רודפין אותו בתשובות השקר שעורכין לפי קוצר דעת האדם היה מוסיף דביקות בתורה, שנאמר 'טפלו עלי שקר זדים אני בכל לב אצור פקודיך' - וכל זמן שהיו רודפין אותו בתשובות השקר שעורכין לפי קוצר דעת האדם, היה מוסיף דביקות בתורה" !

"הפרה האדומה נגנבה !" כך בישרו הכותרות הדבר עורר מפח נפש נורא.

ביום העיון בנושא ה"פרה הגנובה", עלתה השאלה כמה ישלם הגנב. האם ישלם מחיר "פרה רגילה" שהרי מי שאינו זקוק לפרה למצוותה לא מייחס לה ערך מיוחד או מחיר של "פרה אדומה" שמחירה גבוה דוקא למבינים וכפי שנקטו רבים (עיין חזון יחזקאל, ב"ק פ"ז הל' ו' עמ' מב שישלם מחיר פרה אדומה כי לכך נועדה - וע"ש).

הגנב פירסם שהוא מוכן להשיב את הפרה תמורת תשלום ! הלמדנים התכנסו, מהם אמרו שאין לקנות מהגנב כדי שלא לחזק את ידיו (עיין רמב"ם פ"ה מגניבה ופ"ה מגזילה), והיו שטענו שהאיסור הוא רק על אנשים אחרים לקנות מהגנב, אבל הבעלים עצמם מותרים עיין ב"ב ל: רשב"ם ד"ה "ואמרת" חות יאיר ר"ט ואכמ"ל). אולם תחילה דרשו הוכחה שהפרה אכן תחת ידי הגנב.

הגנב הפיץ סרטונים בהם הוא נראה רעול פנים ליד הפרה. הוא איים שהוא לא ימתין הרבה זמן...

הלחץ הציבורי על מקבלי ההחלטות היה עצום, היו שאמרו לקבל את תנאיו, כדי לאפשר לכלל ישראל ליטהר ולהיכנס למקדש בטהרה, ולא להזדקק להיתר של "טומאה הותרה בציבור" (לקורבנות שזמנם קבוע ושאר קורבנות כלל לא יוקרבו - עיין פ"ד מביאת מקדש). ועוד אמרו שהיתר זה לא תקף אם קיימת אפשרות ליטהר (ואכמ"ל והאם תלוי האם הותרה או דחווה - פסחים עז). וקודם נשיב את הפרה ולאחר מכן נמצא את הדין עם הגנב.

הגנב איים, שאם לא יקבל תשובה תוך כמה שעות, הוא יעשה מלאכה בפרה והיא תיפסל. ואכן "אומר ועושה" הוא תיעד עצמו